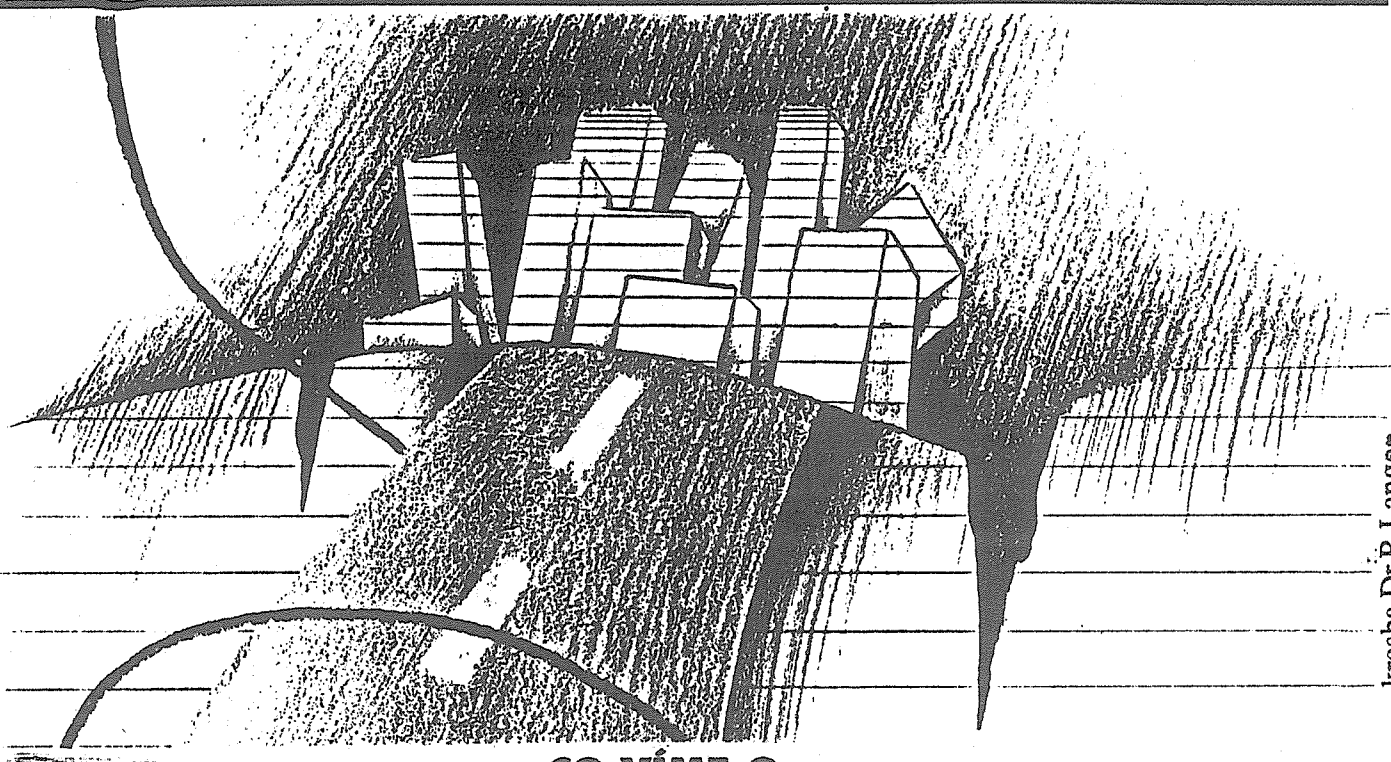

PREHLED

16

Cena 2,-Kčs

Pátek 24.4.1992

kresba Dr. R. Langer

CO VÍME O . . .

Kdysi jsme se pokusili informovat čtenáře článkem Co víme o Litvě o zemi, k níž se upínala pozornost Evropy, když se střetávaly zájmy této malé země se zájmy tehdy ještě mocného SSSR či spíše s mocí a prestiží jeho ozbrojených složek. Článkem Co víme o Kurdech jsme se pokusili připomenout jiné ohnisko konfliktu. Mám stále pocit, že by bylo znovu potřeba obrátit pozornost k zemím současných konfliktů a zamyslet se nad tím, co víme o Arménii, Azerbajdžanu a Karabachu, co víme o Srbsku, Chorvatsku, Bosně a Hercegovině, co víme o Moldávii i konec konců co víme o Severním Irsku.

Rozrůstají se oblasti, které bychom mohli na mapě označit zkříženými šavlemi, tak jak se označují místa bitev, nebo spíše plameny, bombami připravenými k výbuchu, či snad nejlépe kříži a hroby. Co víme o kořenech náboženských a nacionálních konfliktů v těchto zemích? Vraždění sousedů sousedy se nám zdá nesmyslné, vzdálené a nesoučasné, ale vlastníma očima vidíme na obrazovce rozbité moderní obchody, vypálené domky vesnic podobných vesnicím našim, mrtvé v riflích na krvi zalitém asfaltu. To není historický film z první či druhé světové války, to je současnost. To není v Kambodži nebo Vietnamu, to je v Evropě a na jejích hranicích.

Bylo by třeba věnovat víc pozornosti příčinám, které vedly k vzájemnému vraždění, abychom si uvědomili, jak křehký je každý pokus o řádně fungující demokratické zřízení tam, kde chybí návyky prosazovat zákonnými, tj. předem dohodnutými cestami zájmy společenských skupin, kde chybí schopnost vytvářet dohodou kompromisy únosné pro obě strany a především kde chybí tolerance. Pohlédneme-li na obrazovku s otřesnými obrazy zničených měst a vsí, berme ji jako zrcadlo, které se nás ptá, zda jsme schopni tolerance a kompromisu a zda jsme ochotni podřizovat se předem dohodnutým pravidlům jednání. Čekají nás týdny předvolebních konfrontací. Nebude na škodu myslet na to, co víme o zemích občanských válek a krvavých společenských konfliktů.

VILA ANNA A SVĚTOVÁ LITERATURA

Domy mají své příběhy, ale ne každý dům s dlouhým osudem a barvitým příběhem je chráněn jako historická památka. Vila Anna v Hranicích do seznamu chráněných památek nepatřila - jinak by ji nemohl Okresní stavební podnik v Přerově přestavět před 15 lety na svůj administrativní stánek, ani příliš hezký, ani příliš účelný, ale zato zcela zahlazující poslední stopy po staré vile Anně.

Byl to před přestavbou již dosti sešlý dům, vystavěný někdy v polovině minulého století. Měl kolem sebe zahradu se starými okrasnými stromy, do které vedla cesta romantickou branou. Spíše tato zahrada než sama stavba, upravená na nájemní dům, svědčila o tom, že zde kdysi byla zahradní restaurace. Podle vyprávění pamětníků to byl v 70. letech minulého století oblíbený cíl nedělních vycházek měšťanských rodin.

V osmdesátých letech se již netěšil dobré pověsti. Sousedé vzpomínali, že prý dům koupil nějaký polní kurát, který v něm hostíval a ubytovával veselé návštěvnice. Jim prý také dům odkázal a ony si tam zařídily něco, čemu se dnes říká "masérský salón", ale tehdy to upřímně nazývali bordel. Nebyl to ovšem podnik s koncesí, takový byl blíže kasáren, spíše soukromé středisko služeb v bytě oněch dam.

Je to politováníhodné, ale právě díky tomu vstoupila vila Anna do světové literatury. V románě rakouského spisovatele Roberta Musila, padesáté výročí jehož smrti jsme si 15. dubna připomenuli, nazvaném "Zmatky chovance Törlesse", můžeme číst o zážitku mladého chovance kadetní školy, který se s kamarádem vydá na noční dobrodružství:

"Törless přitáhl těsně k tělu kord, který udeřil o dlažbu, i zvuk klapajících podpatků ho podivně mrazil.

Po chvíli měli pod nohama měkkou hlínu, vzdalovali se z vnitřního města a kráčeli širokými vesnickými cestami k řece.

Valila se, černá a lenivá, pod dřevěným mostem a žbluňkala hlubokým hlasem. Stála tu jediná lucerna se zaprášenými a rozbitými skly. Záře světla, neklidně se krčícího pod náporu větru, tu a tam padla na ženoucí se vlnu a rozplynula se na jejím hřebení. Kulaté klacky v podlaze mostu povolovaly pod každým krokem... kutálely se dopředu a zase zpátky...

Beineberg tiše stál. Druhý břeh byl hustě osázen stromy, a protože ulice pravouhle odbočovala a vedla dále podél řeky, hrozily stromy jako černá, neproniknutelná hradba. Teprve po opatrném hledání našla se úzká, skrytá cesta, která vedla přímo dovnitř. Z hustého, bujně rozrostlého mlází, jehož se dotýkaly šaty, snášely se přívally kapek. Po chvíli se museli opět zastavit a škrtnout zápalkou. Bylo úplně ticho, dokonce ani klo-

kotání řeky už nebylo slyšet. Náhle k nim z dálky dolehl neurčitý, lomený zvuk. Zněl jako výkřik nebo jako výstraha. Nebo jako pouhé zvolání bytosti, která jim byla nerosozumitelná a která se někde jako oni prodírala houštím. Postupovali za zvukem, zastavili se, opět kráčeli dále. Vcelku to mohlo trvat snad čtvrt hodiny, než s úlevou rozeznali křiklavé hlasy a zvuky tahací harmoniky.

Mezi stromy se teď rozsvětlo, a po několika krocích stanuli na kraji mýtiny, v jejímž středu stálo masivní dvoupatrové stavení.

Byl to starý lázeňský dům. Svého času užíván občany z městečka a sedláky z okolí jako léčebna, byl teď už několik let skoro prázdný. Jenom v přízemí skýtal útočiště vykřičenému hostinci."

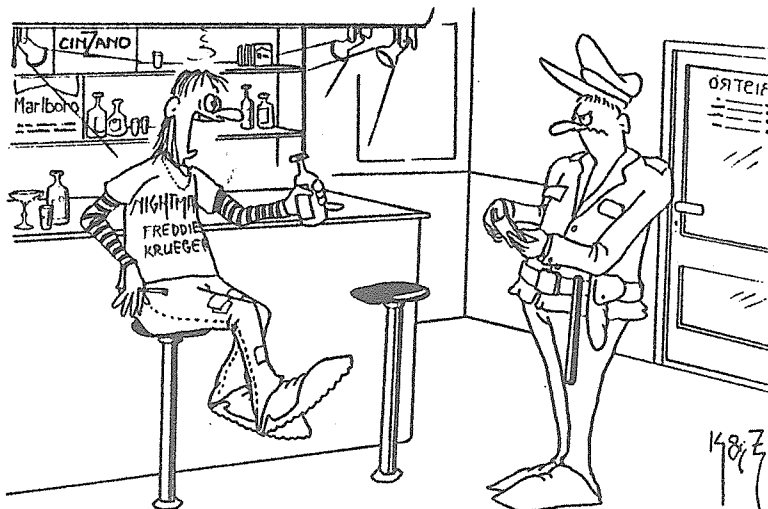
(Zmatky chovance Törlesse str. 39-41)

Že je školou ve městě na trati, která vede do Ruska, v níž prožívá Törless svou tesknotu a těžké dozrávání v muže, hraničká kadetka, soudí se z toho, že Musil sám studoval na této škole. Že byla vila Anna oním "lázeňským domem", ve kterém "mladí páni institutu" tajně navštěvovali prostitutku Boženu, svědčí popis cesty a podivuhodná shoda vyprávění pamětníků s líčením autora románu.

Vila Anna zmizela pod fasádou OSP. Ale budete-li provázet po Hranicích rakouského či německého čtenáře Musilových románů (není jich málo, existuje dokonce početná Musil-Gesellschaft, která se zabývá jeho dílem), ukažte mu, kudy šel chovance Törless vrbičkami k Boženě.

L. Hrabová

KRESBA KUJAL & ZAJIČEK

NO A CO, ŽE PIJU ALKOHOL A NENÍ MI OSMNÁCT?!
JÁ PIJU ZA TATÍNKU, ZA MAMINKU, ZA BABIČKU....

K MEZINÁRODNÍMU DNI OCHRANY PAMÁTEK A HISTORICKÝCH SÍDEL

Marně jsem hledal v sobotním tisku poznámky ke dni, který nabízel mezinárodní kalendář. Sobota 18. dubna byla totiž Mezinárodním dnem ochrany památek a historických sídel.

Vím, že je zcela přirozené, že žijeme současnosti, v rychlém tempu ženeme lidstvo až k hranicím dokonalosti a návraty do minulosti necháváme raději archeologům a historikům.

Ale přesto na nás někdy padne trýzeň z krabic paneláků a zasmogovaného robotismu, a to se pak s nadšením kocháme buď čarokrásou matky přírody nebo architektonickými a uměleckými výtvořky, které vnášejí do našich domovů potřebnou dávku poezie.

Když jsem trochu zalistoval v dostupných análech, zjistil jsem, že Hranice se mohou pochlubit 68 objekty, které můžeme označit jako kulturní památku.

Samotné historické jádro je jedním velkým historickým komplexem, kterému vévodí renesanční zámek z let 1554-1562, ale také farní kostel Sv. Jana Křtitele (baroko - 1754-63) a městská radnice.

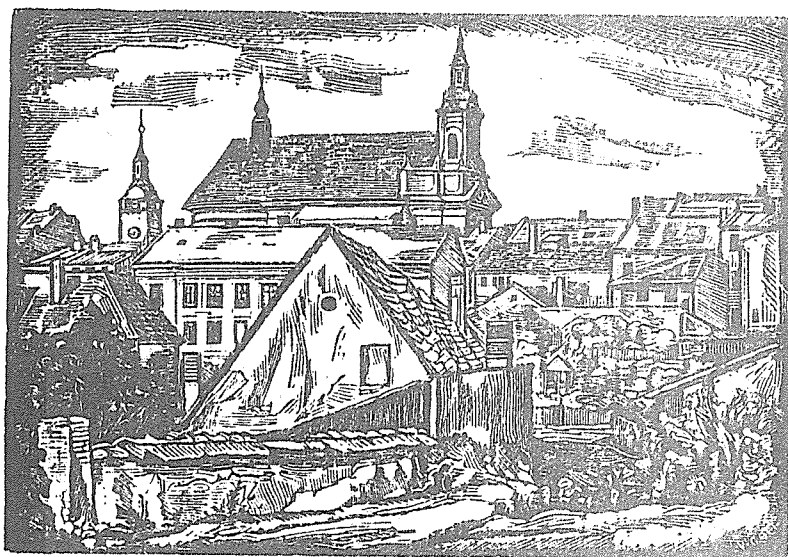
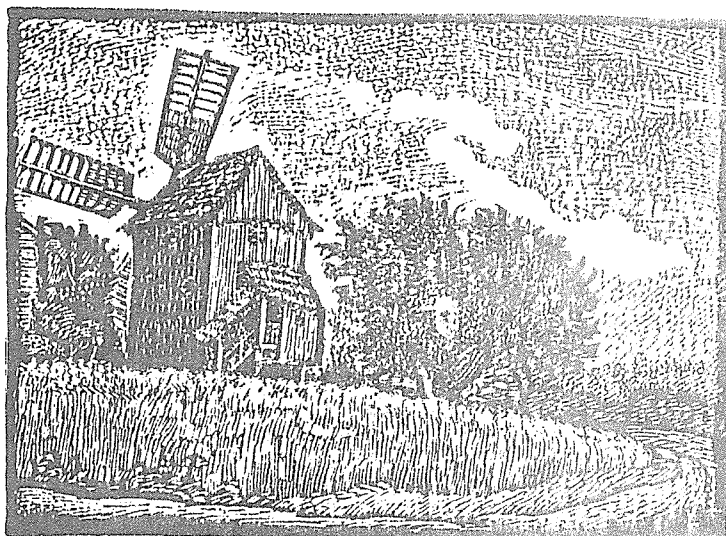
Ale i mimo centrum najdeme nespočet architektonických skvostů, např. gotický hřbitovní kostel Narození P. Marie zv. "Kosteliček" se svým přílehlým hřbitovem, sochu Jana Husa v sadech Zd. Nejedlého nebo sochu sv. Jana Nepomuckého na ul. 1. máje apod.

Jsou nadšenci, kteří "listování" minulostí zcela propadli. V Hranicích na známého buditele Gallaše navazují přinejmenším dva lidé. Bohumír Indra - jenž má největší zásluhu na tom, že k historii našeho města nadále existuje alespoň ta krůpěj dokumentů, která se dochovala, a že je můžeme nalézt v ucelené formě. A také Stanislav Miloš, dřevomodelář, v jehož dílně vzniká nyní, na základě shromážděných materiálů dřevěný model historického jádra města. Precizní dílo se autor snaží dobově zasadit do r. 1750, poněvadž právě z této doby se z historických pramenů Gallaše zachovalo nejvíce dokumentace. Nakořik se panu Milošovi jeho model podaří, budete moci posoudit na několika výstavách v našem městě.

18. duben je však především Dnem ochrany kulturních památek a historických sídel. Zda jsou kulturní památky našeho města opatrovány dostatečně, posuďte sami. Prohlédněte si historický střed, ale také např. židovský hřbitov.

Minulost je kronikou s mnoha stránkami a kapitolami. Chybí-li nám některá z kapitol, nemusíme porozumět celku. Jen jeden vytržený list může zapříčinit rozpad celé knihy.

Vždyť už i řecký státník "zlatého věku" Perikles musel věřit, že si lidstvo bude vážit odkazů svých předků, když pronesl své slavné "Budeme udivovat současníky i potomky".
VFJ.

S. Miloš

Na prvním dřevorytu mistra Vlodka je větrný mlýn ve Skaličce. Na druhém dřevorytu je zobrazena Čaputova ulice z roku 1945.

V průběhu roku budeme uveřejňovat seznam nejvýznamnějších památek v Hranicích a okolí. Mimo tento seznam bude vycházet nepravidelně seriál článků o těchto památkách, "Zajímavosti historie Hranic a okolí". Radi uveřejníme i vaše příspěvky.

MNOHO ÚSPĚCHŮ, KTERÉ JSME ANI NEČEKALI

Dne 12. 4. 1992 se konala pěvecká soutěž Hanácká písnička, které se zúčastnily i zpěvačky z Hranického dětského pěveckého sboru. Tato akce se konala v MěDDM v Kojetíně, kde každoročně probíhá.

Soutěžilo se ve čtyřech kategoriích /od 1. až po 9. třídu/ v sólovém zpěvu, duu i triu. Ve čtvrté kategorii byla největší konkurence, kterou však naše děvčata dobře zvládala a umístila se na předních místech.

V první kategorii jsme neměli žádné zastoupení. V druhé nás reprezentovaly žákyně ZŠ Struhlovska Hranice Jana Jarmarová a Barbora Šváčková. I když se neumístily, patří jim pochvala za velmi pěkný výkon. Ve čtvrté, nejtěžší kategorii se nás sešlo 10. V duu se na 1. místě umístila Daniela Králiková a Jitka Kopřivíková, v sólovém zpěvu na 1. místě Gabriela Mertová a na 3. místě Kateřina Hanušková. Ve třetí kategorii se umístilo trio - Alexandra Langošová, Katka Sudoměřická a Vlastka Slezáková na 2. místě. Všem zúčastněným srdečně blahopřejeme a děkujeme za reprezentaci.

Na této soutěži se ukázalo, že v našem sboru jsou dobří zpěváci. V dalších měsících se sbor chystá navštívit slovenské přátele v Nových Zámcích. Vystupovat budeme 8. května v Hranicích a 24. května v Dřevohosticích.

Ester Pitrunová
členka Hranického dětského
pěveckého sboru

ČERNÍ ŠERIFOVÉ?

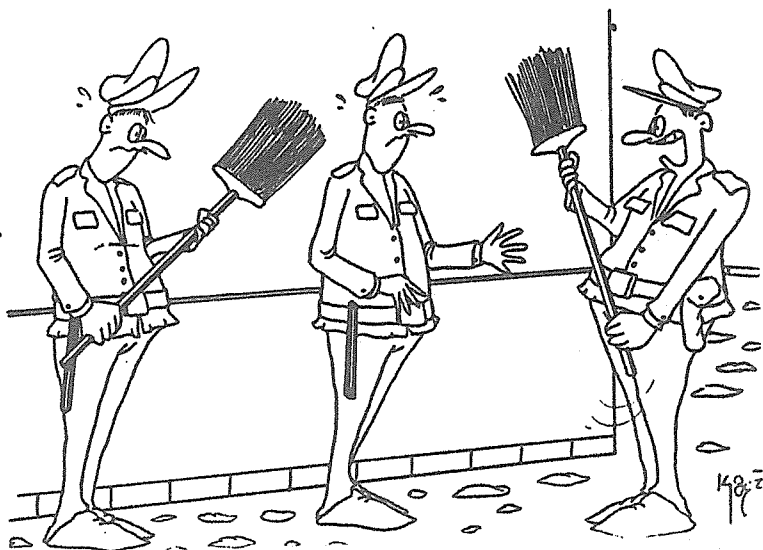
Demokratizace naší společnosti nese s sebou bezpočet doprovodných jevů, ať kladných či záporných. K těm záporným bezesporu patří nárůst kriminality a v důsledku toho snížení osobní bezpečnosti daňových poplatníků - občanů. Naši společnost již nechrání příslušníci "páté bé", ale sbor policejních profesionálů, které jsme měli možnost vidět maximálně v televizních krimi-příbězích. Nic proti ochráncům zákona a naší bezpečnosti. Naopak! Nemají to lehké. Získávají zkušenosti, které neměli od koho převzít. Vesměs se jedná o bývalé příslušníky VB se vším všudy, co k nim patřilo a patří. Bude jistě nějakou dobu trvat, než najdou vlastní tvář, která plně odpovídá pojmu POLICIE.

Titulek tohoto příspěvku však není věnován POLICEMANŮM, kteří prošli řádným výcvikem a mají v sobě přece jen kus profesionality. Týká se těch poněkud jinak koncipovaných a existujících bezpečnostních složek v našem městě. Občané Hranic si je občas pletou s městskou policií, která je teprve v plenkách a pomalu a jistě se přetváří ve faktický organický celek, jenž svou

činností naplní obsah svého názvu. Kdo tedy jsou tito ČERNÍ ŠERIFOVÉ? Jsou to mládenci oděni do černých kožených bund /stejně jako městská policie/ a na hlavě klobouky, vzdáleně připomínající "statomy". Na jednom boku se jim vyhrůžně houpe nechvalně proslulý prostředek - gumový pendrek, v kapse mají plynový kesr. To vše připraveno k rychlému zásahu v rámci určení a nasazení dle potřeb zákazníka. Jedná se totiž o jakousi SOUKROMOU BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBU, která vlastně plní své úkoly na objednávku. Nic proti tomu. V jiných demokraciích, a nechodme daleko - i u nás v ČSFR, je těchto privátních bezpečnostních agentur mnoho a mnoho a na velmi dobré úrovni /Pinkertoni atd./ Případá mi však podezřelá, působí-li v našem městě skupinka mladých mužů, kteří pracují pro jistého soukromého podnikatele a s naprostou samozřejmostí používají při plnění "pracovních povinností" prostředků, které jim zákon v žádném případě nedovoluje používat. Příslušníci této bezpečnostní služby totiž neabsolvovali adekvátní výcvik, který by je k tomu opravňoval.

Je pravda, že tito mladí muži "pracují" jen v jednom nočním podniku, kde dohlížíjí na pořádek a klid hostů, kterým se o plnoletosti může jen zdát, ale kdo zaručí, že tito "černí šerifové" nebudou najáti pro jiné účely. Nebylo by věru na škodu, kdyby se kompetentní orgány zabývaly legislativní oprávněností těchto soukromých firem, které používají prostředky, které mohou zapříčinit nemalé ublížení na zdraví. Otázku, zda oprávněně či neoprávněně, by měly řešit orgány v trestním řízení.

- NOBE -

NO, CO CO CO?! POLICIE MÁ DĚLAT
VE MĚSTĚ POŘÁDEK

KRESBA KUJAL & ZAJIČEK.

JEŠTĚ O ZVLÁŠTNÍ ŠKOLE

K článku žáků S.A v PŘEHLEDU č. 15 chci dodat několik konkrétních údajů. Od roku 1977 se naše škola potýká s nedostatkem učeben.

V letošním roce je ve škole 197 žáků v 18 třídách. 14. třída je umístěna v budově na Motošíně, 4 třídy jsou v prostorách bývalé jídelny a kuchyně na Školním náměstí. Normy žáků ve třídách jsou však překročeny, 7 žáků ZŠ zatím musí čekat na zařazení do ZvŠI. 3 oddělení školní družiny pracují ve třídách, není kam umístit třídu pomocné školy.

Pro příští školní rok jsme od základní umělecké školy získali 3 učebny v Zámecké ulici a 1 učebnu v přístavku na Školním náměstí, ovšem tím se problém řeší jen provizorně - budeme učit na 4 místech ve městě, což z hlediska bezpečnosti žáků a hygieny vyučovacího procesu není vyhovující. Nedostatky jsou i ve stávajících učebnách - pouze 4 z 18 mají předepsanou rozlohu, jako učebna slouží místnost o 19 m² i místnost s okny 2 m nad zemí. 4 učebny jsou průchozí do další třídy, to narušuje výuku. Ve třídách není tekoucí voda, chybí šatny pro žáky, kabiny na uložení pomůcek. Sborovna pro 27 pedagogů má 14 m², malá tělocvična nestačí pro 18 tříd, kapacita WC neodpovídá normě.

V roce 1991 měla být zahájena přístavba a rekonstrukce školy, která měla všechny tyto problémy vyřešit. Za současné ekonomické situace je značně problematické zajistit finanční prostředky na výstavbu. Zřizovatelem zvláštní školy je ŠÚ Přerov /hradí veškeré náklady na provoz/. Potřebujeme však podporu a pomoc i MěÚ Hranice při prosazování našich požadavků, abychom se i my dočkali důstojných podmínek k práci, odpovídajících konci 20. století.

Jitka Skřidlová
ředitelka školy

ZNÁTE NÁS ?

Ze značná část laické veřejnosti má zkreslenou představu o zvláštních školách, na to jsme si už zvykli. Zvláštní škola je zkrátka SORBONA, KARLOVKA, FOFRŠKOLA či BLBÁRNA. Bohužel, ta představa platí i pro část odborné pedagogické veřejnosti. Zvláštní školy ale nejsou úschovny nebo opatrovny, do nichž se posílají děti, které z různých příčin na učivo základní školy nestačí.

V třídách jsou sníženy počty žáků, v osnovách redukován obsah učiva, pracovní tempo pomalejší a výrazně individuální. Stále je dost lidí, kteří při bližším seznámení s problematikou zvláštních škol s překvape-

ním zjišťují, že i tady jsou v rozvrhu předměty jako matematika, dějepis, chemie, fyzika, technické kreslení, zeměpis a další.

Učitelé absolvovali vysokoškolské studium speciální pedagogiky. Tento obor skutečně není speciální proto, že absolventi hlídají své svěřence jako nesvéprávné osoby.

Další přežívající pověrou je názor, že dostat se na zvláštní školu je buď záležitostí rodičů a vedení školy, kteří se zkrátka domluví a hotovo, nebo stejně obtížné jako přijetí na nejpřístupnější výběrovou školu. K zařazení žáka do zvláštní školy se gové, event. psychiatři i rodiče. Teprve je-li objektivní nález odborníků shodný, vydá okr. pedagogicko psychologická poradna návrh na vřazení do zvláštní školy.

Stejně často je možno slyšet hlasy, že naši žáci stejně nejsou k ničemu, že se stejně nic pořádného nenaučí. Většina žáků končí povinnou školní docházku v osmé (deváté) třídě. Je pravda, že někteří absolventi se při rozhodování o své profesionální budoucnosti zajímají (spolu se svými rodiči) jenom o to, v kterých dveřích se vyplácí "podpora", ale daleko více je těch, kteří se hlásí na zvláštní učební obory, jako je zedník, stavební tesař, stavební zámečnick, malíř, zahradník, truhlář, švadlena a další. Je pravda, že výběr je stále malý, zejména pro dívky. Proto jsme vděční za každý nový učební obor, i za ten, který se otvírá každý druhý nebo třetí rok - knihař, obuvník. A není to samozvůla, když říkáme, že zaměstnavatelé si naše vyučence vcelku chválí a oceňují jejich zručnost a pracovitost.

Je pravda, že největší důraz je na zvláštních školách kladen na pracovní vyučování. S některými výrobky třináctiletých až patnáctiletých žáků se může veřejnost seznámit na občasných výstavkách ve výkladech hranicových obchodů na náměstí.

Ani nám se ale nevyhýbají běžné problémy. Jedním z těch nejvýznamnějších je sklon některých žáků (bohužel i jejich rodičů) k záškoláctví, který jenom mírně klesá v zimě ve srovnání s teplejším počasím. Také někteří naši žáci si přivlastňují cizí věci bez vědomí majitele, někdy i proti jeho vůli. Ale skutečně není pravdou, že jediné ručičky, které u nás nekradou, jsou ty na hodinách. Zkrátka, jsme škola, do níž chodí děti, učitelé, s běžnými problémy a starostmi.

Milan Golda
učitel ZvŠI Hranice

VOLBY 92" - VOJÁCI ZS

I kluci v "zeleném" mají příležitost zamířit k volebním urnám a vložit svůj hlas.

Jejich vojenský svět je však měřen metrem, na němž se den co den mění číslo, a proto jsem se rozhodl své zpovídané označit právě tímto počtem dnů do civilu. Abych se svými otázkami trochu přiblížil jejich životu, položil jsem jim tyto dotazy:

1. Půjdeš volit a jest-li ano, koho?
2. Kdo podle tebe získá nejvíce hlasů?
3. Co očekáváš od nově zvolené vlády v otázce vojenské služby a armády?

svobodník, 341 dní do civilu

1. Ne, jsem nestraník a nestraníkem zůstanu.
2. Nevím, ani mně to nezajímá.
3. Zkrácení vojenské základní služby na minimum.

vojín, 341 dní do civilu

1. Ne, politika mne nezajímá.
2. Lidé říkají, že je zase moc komunistů, ale věřím, že je to hloupost.
3. Že se zkrátí vojna a že se zprofesionalizuje armáda.

svobodník, 341 dnů do civilu

1. Nevím. Jest li tam je strana zelených, tak snad tu.
2. Nevím. My teď na vojně politické otázky vůbec neprobíráme.
3. Změnu celého vojenského aparátu, odchod nevyhovujících kádřů.

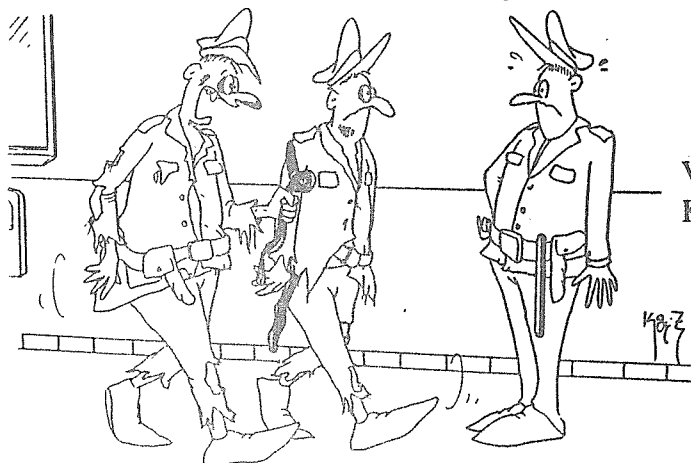
vojín, 532 dní do civilu

1. Volit bych měl, ale ještě nevím, z čeho si mám vybrat.
2. Politice vůbec nerozumím a nazajímám se o ni, takže nevím.
3. Stejně nic nezmění, ale mohli by vojnu zrušit úplně, protože stát zbytečně přichází o peníze, které do nás musí investovat.

svobodník, 341 dní do civilu

1. Ne, nepůjdu volit. Do politiky se nepletu.
2. Nevím. Ale vím stoprocentně, že Klaus ví, co chce.
3. Je jasné, že se armáda kvůli financím rozpadne. Doufám, že se vojna zkrátí a z armády odejdou zbyteční lidé, kteří by mohli dělat něco užitečného.

VFJ

OBČAN - VOLIČ MÁ MOC OBCHODY

Když si člověk přečte titulky, zní to nadneseně. Ale v životě nám to při spoustě starostí a práce ani nepřijde. Dnes se nemám v úmyslu rozepisovat o volbách. Chci jenom upozornit na jeden příklad ze života. Často nám čtenáři piší stížnosti na nesolidnost ochodníků, předražování nebo dokonce nevhodné chování prodavaček. V některých případech mají pravdu, ale osobně tvrdím, že tomu tak není ve všech obchodech nebo soukromých firmách. Já chodím nakupovat do obchodů, kde prodavači jednají slušně a ceny nejsou nejvyšší. Proto jsem při nákupu vždy spokojen. Zásadně nejdu do obchodů, kde předražují a prodávají nekvalitní zboží. U těchto obchodů se nedívám ani do výkladní skříně. A v tom je ta síla občana. On vlastně rozhodne o bytí a nebytí obchodů, restaurací nebo opravárenských firem. Tento způsob našeho výběru donutí majitele ke změně chování prodavačů a zavedení kvalitního zboží, případně cenové úpravě. Dnes již začínají fungovat jednoduchá pravidla. Zboží je kupováno za vysokou cenu, tak ho přece obchodník nebude zlevňovat. A opačně. Když se zboží nekupuje, musí se zlevnit, nebo zůstane ležet ve skladech, což si žádný obchodník nemůže dovolit.

Už chápete, že občan - volič může uplatňovat svoji moc v obchodním životě svého města?

(Příště: Volič a město)

- Oli -

V TÉTO SITUACI JE NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ODHADNOUT, KDY PŘESTÁVAJÍ TRSAT A ZAČÍNÁJÍ SE PRÁT.

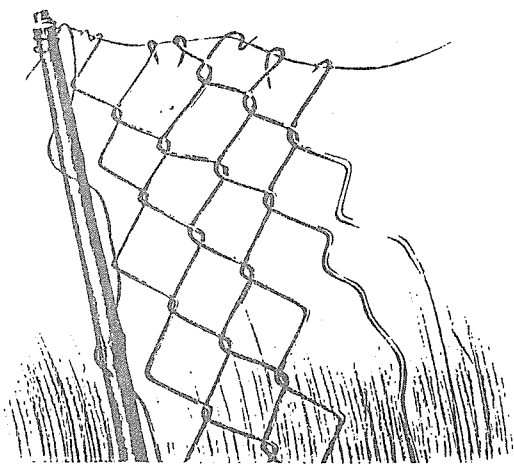
KRESBA KUJAL & ZAJIČEK

CHTĚLI JSME VYŘEŠIT ROMSKOU OTÁZKU A DOSTALI JSME CIKÁNSKOU ODPOVĚĎ.

VÝSTAVA PRACÍ HRANICKÝCH VÝTVARNÍKŮ

Volné sdružení hranických výtvarníků pořádá ve dnech 3. - 5. května 1992 výstavu prací hranických výtvarných umělců, členů UVU Olomouc. Uměnímilovná hranická veřejnost má tak možnost se opět po delší době seznámit s tvorbou místních výtvarníků (Bl. Ličmanová, Z. Smejkal, J. Jaroš, J. Štěpán, A. Ličman a R. Langer), která vznikla v rozmezí let 1989 - 1992: Výstava, která bude slavnostně zahájena v neděli 3. května v 10.00 hodin, bude návštěvníkům zpřístupněna od úterý do soboty od 14 - 17 hodin, v neděli od 9 - 12 hodin. Školám bude výstava otevřena po předchozí domluvě s p. R. Langerem (gymnázium Hranice) i v dopoledních hodinách.

- lar -

kresba Dr.R.Lange

KLUB ZDRAVÍ DĚKUJE

Klub zdraví při psychiatrické ambulanci v Hranicích srdečně děkuje všem, kteří nám pomáhají při jeho organizaci a programu. Především bychom chtěli poděkovat učitelům střední zdravotnické školy v Hranicích, zejména panu řediteli Mgr. Karlu Ančincovi za to, že se v prostorách školy můžeme scházet. Dále děkujeme paní prof. Dagmar Vindišové a panu prof. Pavlu Chmelařovi, kteří zajistili program besídky dne 4. 3. 1992, a panu prof. Mgr. Milanu Tempírovi, který měl velmi poutavou přednášku o J. A. Komenském dne 15. 4. 1992, i dalším učitelům a žákyním školy, kteří se programu zúčastnili a podpořili jej.

Náš dík patří také panu faráři Miroslavu Dibelkovi za to, že s velkým pochopením uvolnil v předvelikonoční době pana Pavla Vaculu, který náš klub oživil pěknými melodiemi a zpěvem.

Chtěli bychom vyjádřit dík i dalším příznivcům psychiatrie, zejména manželům paní PhDr.

Ivě Pavlové a panu Jaroslavu Štěpánovi, kteří přislíbili programovou náplň dalších setkání, a paní Mileně Batlové, Evě Horákové a PhDr. Patricii Juračkové za dobré nápady a podněty. V neposlední řadě děkujeme též redakci Přehledu za včasné otiskování našich pozvánek.

Náš dík je o to větší, že všichni tyto lidé, kteří nám pomáhají, to dělají jen ze své dobré vůle, bez finanční odměny, což je pro nás velice cenné. Klub zdraví je součástí psychiatrické rehabilitačního programu, který pro řadu našich klientů má velký léčebný význam, a pro lidi zdravé může být zdrojem zábavy a poučení. Ale o významu rehabilitace v psychiatrii zase až někdy jindy.

MUDr. Helena Kučerová

KONCERT V KOSTELE

V letošní programové sezóně dal Kruh přátel hudby značný prostor místním hudebním umělcům a souborům. Naše posluchače na únorovém koncertu mimořádně zaujalo koncertní vystoupení Hranického dechového kvinteta pod vedením pana Mojmíra Chudy, v březnu se představili úspěšní absolventi ZUŠ Hranice, nyní studenti Akademie múzických umění v Praze a v Brně - pánové Tomáš Kulík, Marcel Štroncer a Jiří Pivovaráčik.

A do třetice všeho dobrého byla z místních hudebních těles požádána HARMONIA, aby svým vystoupením ukončila cyklus koncertů KPH. Ne navždy, jak věřím já i ostatní členové Kruhu přátel hudby, ale aby ukončila pouze letošní sezónu.

Smišený pěvecký sbor HARMONIA je hranickým občanům již znám z mnoha předcházejících koncertních vystoupení. Přesto připomínám, že jde o soubor mladý, který vznikl v roce 1986 zásluhou malé skupinky nadšenců a brzy se rozrostl do početného tělesa a dosáhl dobré umělecké úrovně. Svědčí o tom nejen jeho časté koncerty v Teplicích n. Beč. a v blízkém okolí Hranic, ale také skutečnost, že sbor již absolvoval umělecký zájezd do Francie (v r. 1990) a v tomto období se připravuje na umělecký zájezd do holandského Voorburgu, kam pojedou na pozvání tamějšího sboru. Sborníky HARMONIE je Barbora Pánková a její pravou rukou je pan Jiří Miloš, který se sborem nacvičuje spirituály. Repertoár sboru však hlavně obsahuje skladby starých mistrů, klasiků a úpravy lidových písní.

Příjemný večer s pěveckým sborem HARMONIA můžete prožít dne 29. dubna 1992 ve farním kostele v Hranicích. Začátek koncertu je v 19.00 hod.

Zájemcům o koncertní život v našem městě

sdělujeme, že Kruh přátel hudby bude působit nadále. V současné době již připravuje program koncertů na sezónu 1992-93 a všichni členové KPH i veřejnost s ním budou seznámeni během prázdninových měsíců.

Eva Horáková
za Kruh přátel hudby

BEZ POZNÁMEK

Článek podepsaný panem starostou PhDr. Vladimírem Juračkou, který byl uveřejněn v PŘEHLEDU dne 17. 4. 1992, opatřila redakce poznámkou tohoto znění: "Redakce považuje jakoukoliv poznámku k článku pana starosty Juračky za zbytečnou, nechť si čtenář porovná a udělá úsudek sám".

Jestliže považuje redakce jakoukoliv poznámku za zbytečnou, proč ji tam píše? Čtenář si skutečně porovná a udělá úsudek sám, není třeba nás až tolik podceňovat.

Ale abych nebyla příliš stručná. Všimla jsem si, že redakce téměř s požitkem glosuje mnohé články tak, aby jejich autory zesměšnila a obsah článků zpochybnila. Překvapilo mě však, že v PŘEHLEDU ze dne 13. 3. t.r. nevyužila svých znalostí a neopatřila "poznámkou" velmi špatný článek Vladimíra Fekara o společenském a kulturním životě Hranic. V redakci jsou většinou učitelé a společensky žijící lidé, kterým je problematika kulturního života města velmi blízká. Přesto zveřejnili článek nejen špatně napsaný, ale článek, který podával naprosto zkreslené informace o zmíněné problematice.

Předpokládám, že jsem si touto kritikou dovolila příliš. Očekávám "poznámku redakce" a osobní invektivy.

Eva Horáková
důchodkyně

BUDE REPREZENTOVAT ČSFR!!!

"Jmenuji se Petr Křížan. Jsem žákem 7. třídy ZŠ 1. máje 15 v Hranicích. Můj otec byl donedávna reprezentantem ČSFR v motokárách.

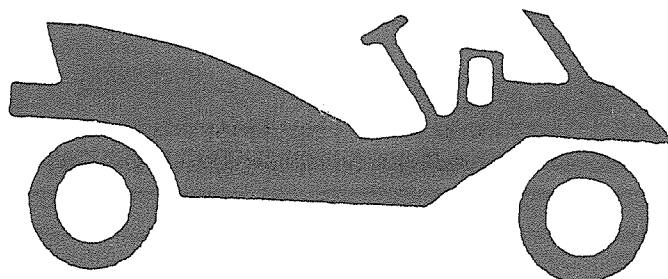
K tomuto zajímavému a náročnému motokáráckému sportu jsem se dostal před dvěma roky, kdy jsem také absolvoval svou první závodnickou sezónu. Startoval jsem ve třídě do 50 cm³. V následujícím roce jsem již startoval ve třídě A 100 JUNIOR.

V této kategorii jsem v MR ČSFR obsadil 1. místo a stal se šampionem. Na základě tohoto úspěchu jsem pak startoval na mezinárodním mistrovství Rakouska 1991 a tam jsem se ve finále umístil na 6. místě. V tomto závodě startovali nejmladší reprezentanti z šesti evropských států.

V letošním roce budu startovat ve dvou třídách: A 100 Junior; A 100 Senior v mistrovství ČSFR. Závodů MF v Dánsku a MS ve Švédsku pojedu taktéž ve třídě A 100 Junior."

Petr Křížan

Redakce Přehledu přeje Petru Křížanovi mnoho sportovních úspěchů!

FOTBALOVÝ VÍKEND na hřišti TJ SIGMA

SOBOTA 25. 4. 1992

13.00 mladší dorost (divize-sever)
SIGMA - VOKD Poruba

14.45 starší dorost (divize-sever)
SIGMA - VOKD Poruba

17.00 hlavní zápas!!!
22. kolo I. MORAVSKOSLEZSKÉ LIGY
SIGMA HRANICE - Spartak Jihlava

NEDĚLE 26. 4. 1992

9.00 starší žáci-župní přebor HFŽ
SIGMA B - UNEX Uničov

10.45 mladší žáci-župní přebor HFŽ
Sigma B - UNEX UNICOV

Zveme všechny fotbalové příznivce na stadion TJ Sigma Hranice !!!

VÝSLEDKY HRANICKÉ KOPANÉ

Dospělí

I. MSFL-VP Frýdek Místek-SIGMA A
(utkáni odloženo na 29. 4.)

HANÁCKÝ ŽUPNÍ PŘEBOR-VTJ Hranice-TJ Mohelnice
1 0

1.A třída-hanácká župa

skupina B SIGMA B-LMCH Přerov
2 1

Mládež

DIVIZE DOROSTU

 Starší: TJ Šumperk - Sigma A
 0 2

 Mladší: TJ Šumperk - Sigma
 4 1

1.A třída hanáckého župního přeboru

 Sigma B - TJ Protivanov
 3 1

Župní přebor st. žáků

 TJ Chropyně - Sigma B
 0 1

Župní přebor ml. žáků

 TJ Chropyně - Sigma B
 0 5

Okresní přebor ml. žáků

 Sokol Radslavice - Sigma C
 2 2

Ligová záloha ve tvrdém a bojovném utkání nezvládla koncovku a zaslouženě prohrála. Projevila se nesehranost, zvláště v herních kombinacích a obranné činnosti.

Mladší dorost - volno

Divize - starší žáci "A"

CEMENT - TATRA KOPŘIVNICE 14 : 9

Divize - mladší žáci "A"

CEMENT - TATRA 4 : 14

VFJ

Z TABULKY II. NÁRODNÍ LIGY MUŽŮ

1. Hranice	14	10	2	2	312:253	22
2. Zubří B	15	9	1	5	283:248	19
3. B.Ostrava	15	9	1	5	317:300	19

POZVÁNKA NA HÁZENOU

V neděli 26. 4. 1992 v 10,30 hod. - muži "A"

TJ CEMENT - ZUBŘÍ "B"

Předzápas v 9,00 hod. - starší dorostenci

V sobotu v 10,30 hod. - muži "B"

TJ CEMENT "B" - ROŽNOV "B"

HÁZENÁ VELIKONOČNÍ NÁDÍLKA

II. národní liga - muži

TJ TATRAN BOHUNICE - CEMENT 10 : 27 (4 : 16)

Branky: Bartoň 9, Frank a Hlaváč po 5, Zátopek 4

Rozhodčí: Materna, Kalousek

Na velikonoční neděli se rozhodlo naše házenkářské A-družstvo mužů udělit nadílkou. Obětím beránkem se jim stal celek Bohunic, který zvláště v I. poločase marně hledal cestu k brance neprůstřelného gólmána Stružky.

Druhý poločas už nebyl tak jednoznačnou záležitostí. Soupeř nechtěl odejít úplně deklarován a naši hráči již nebyli zdaleka tak pozorní jako v poločase prvním.

V utkání se střelecky rozparádila Kopřivnická akvizice Míra Bartoň a v závěru dobře zastoupil brankáře Stružku i nadějný Sommer, který zlikvidoval 3sedmimetrové hody.

I přes výrazné vítězství nad Tatranem Bohunice není ještě rozhodnuto. Hraníci by se měli vyvarovat hluchých míst, které by se ve vyrovnanějším duelu nemusely vyplatit.

II. dorostenecká liga - starší dorost

KPS BRNO - TJ CEMENT 17 : 22 (6 : 10)

Branky: Vanduch, Bednařík, Vývoda, Novák po 4

Úvodních 15 minut znamenalo vedení, které už naši nepustili z ruky. Soupeř sice vynikal rychlou rozehrávkou, ale naši kluci jej dokázali zaskočit větší herní nápaditostí.

Oblastní přebor - muži "B"

ZBROJOVKA VSETÍN B - TJ CEMENT "B" 21 : 19 (10:10)

Branky: Sameliak a Vývoda 4, Fekar V., Siegl a Fekar M po 3

IX. kapitola seriálu z historie hranické házené (závěr seriálu)

ŽENY A HÁZENÁ

y házenkářský míč ovládaly v Hranicích i ženy, jsou s největší pravděpodobností už nenávratně pryč. A je to škoda, protože i ženy si vybudovaly během své existence v našem městě bohatou tradici. Dá se říci, že dokonce započaly celé házenkářské hnutí v Hranicích, neboť již v roce 1920 byl založen Klub ženské házené SK Hranice.

Ačkoli zaznamenaly ženy v Hranicích nemalo úspěchů, v roce 1964 se pro nedostatek funkcionářů a trenérů ženská házená rozpadá a hráčky, které chtějí pokračovat ve svém sportu, si musí hledat působiště v jiných oddílech.

Z tehdejšího dorosteneckého družstva odchází ve věku 18 let talentovaná brankářka Jindra Rýparová, nyní Mollnérová, na kterou čeká vůbec nejzářivější hráčská kariéra ze všech hranických odchovankyň.

A jaký je její sportovní příběh? Už od malička nevydržela chvíli v klidu a sport a pohyb vůbec byl pro ni nejlepší možností, jak se zdravě vydovádět. Svůj všestranný pohybový talent dokázala prodat už na základní škole, když se v atletických

soutěžích stala přebornicí okresu v hodu kriketovým míčkem a ve skoku do výšky. Bylo jí 12 let, přivoněla k několika sportům (basketbal, volejbal), ale jak už to nakonec chodí, stáhnuta svými nejlepšími kamarádkami, spustila své kotvy na házenkářském rozbouraném moři. Trenéři správně postřehli, že svůj výborný reflex a hbitost dokáže nejlépe uplatnit mezi tyčemi.

V 18 letech odchází z Hranic do Nového Jičína, aby tam po dva roky pomáhala v boji o postup do I. ligy, který se však nezdařil. Ale to už si všiml jejího talentu v pražské Bohemce, která se tehdy blížila k vrcholu své slávy. Jindra tak stála u zrodu dvou titulů mistra republiky, u druhého a třetího místa v ligové soutěži. Šest let byla Praha a Bohemians jejím novým domovem. Pak ale přišla smrt otce, touha vrátit se zpět a zakončit ten sice krásný a zajímavý, leč únavný život ligové házenkářky.

Ve 27 letech, když se jí výhodné nabídky na další ligové angažmá kupily v nezměrném množství ze všech koutů republiky, ať to byla Nitra, Karviná, Olomouc, Gottwaldov, či dokonce opět Bohemians, se nadobro rozhodla, jak říkají s úsměvem někteří házenkáři, "pověsit ruku na hřebík".

Během své kariéry se od svých 18 do 22 let zabydliila v juniorském reprezentačním týmu a stala se držitelkou bronzové medaile MS juniorek v Holandsku. Příležitost dostala i ve výběrech ČSR a na jeden a půl roku ochutnala drsný chlebiček reprezentačního družstva.

Spousta času nás převaluje den za dnem dál a dál, měníme se zvnějšku a naše nitra se stále obohacují o nové a nové poznatky. Mění čas naše postoje k minulosti?

- Paní Mollnárová, kdybyste mohla nyní otočit kouzelným přetenem a vrátit se zpět do minulosti, hrála byste opět házenou?

"Asi bych raději hrála tenis, ve kterém je také velice potřebný postřeh a hbitost obdobně jako v házenkářské brance. V 21 letech jsem na sportovní ubytovně v Hloubětíně poprvé okusila stolní tenis dokonce rovnou s mistrem republiky Dvořáčkem. Ostatní, ale zvláště mě samotnou, příjemně překvapilo, jak mi to hned docela dobře jde."

- Váš názor - sport a žena. Ano nebo ne?
"Sport je podle mého názoru jedním z nejúčelnějších při využití volného času, ale především by měl být pro člověka zdrojem zábavy, protože sport se má dělat pro radost. Jakmile vás jednou přestane bavit, je lépe od něj odejít. Děvčatům doporučuji hlavně kolektivní sporty, ve kterých na

rozdíl od individuálních sportů najdou více dobrých přátel.

- Nepomýšlíte na návrat k házené, např. jako trenérka mládežnických družstev?

"Už jsem byla požádána o trenérskou práci. Škoda, že už v Hranicích ženská házená neexistuje. Dívčím bych svůj volný čas snad ještě ráda dokázala obětovat, ale na trénování divokých mladých kluků už bych asi neměla nervy.

Paní Mollnárová, roz. Rýparová, patří k těm ženám, které umějí svůj volný čas využívat vždy účelně. Jestliže nás v mládí uchvacovala svým brankářským uměním, nyní by vás asi stejně nadchla svými působivými miniaturami, ke kterým čerpá motivy ze své vždy dokonale upravené zahrady a z dalších půvabů naší přírody. Věřte nebo nevěřte, je na co se dívat.

VFJ.

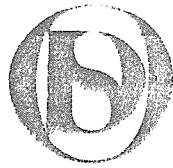
NEJLEVNĚJŠÍ INZERCE
JE
V PŘEHLEDU

Prodám 3/4 závodničku ESKA, novou, sleva 500 Kčs, tel.2060.
Koupím pozemek nebo zahradu v Hranicích tel. 4337.

NA PONDĚLÍ 27.4. 1992 ZVEME OBČANY DO SÁLU MONIKY NA TR. 1. MÁJE, KDE SE V 19 00 KONÁ
SETKÁNÍ OBČANŮ
S PANEM JUDr. J. KRYČEREM, PŘEDSEDOU HSD-SMS
S PANEM JUDr. J. KUPKOU, MLUVČÍM ZEMSKÉHO SNĚMU A S POSLanci ČESKÉ NÁRODNÍ RADY

PŘEHLED PODNIKATELŮ HRANICKA:
Vedení účetnictví - firemní agendy na počítači, firma "fx" tel.:4168.

V dnešním čísle vám nabízíme ukázky z připravované knihy kresleného humoru dvojice Kujal & Zajíček, stálých spolupracovníků Přehledu.

OBČANSKÁ
DEMOKRATICKÁ
STRANA

PRVOMÁJOVÁ VESELICE

1. KVĚTNA 1992 V 8⁰⁰ hod.
AREÁL LETNÍHO KINA

9⁰⁰

T A R A N T U L A
S E S C H L O S T
J A R O S L A V W Y K R E N T
H A R M O N I A
U K Á Z K Y A S I J S K Ý C H
B O J O V Ý C H U M Ě N Í

STÁNKOVÝ PRODEJ
VÝHRY V KOLE ŠTĚSTÍ
SOUTĚŽE
ATRAKCE

VSTUPNÉ:

15 Kčs

10 Kčs

5 Kčs

ČÁST VÝTĚŽKU BUDE
VĚNOVÁNA
NA DĚTSKÉ ODDĚLENÍ
NEMOCNICE V HRANICÍCH

P 0034

soukromá firma

SVABU

uskuteční výprodej potřeb
pro turistiku ze svého výrobního programu

se slevou 25%

Nabízíme zboží:

- maskáčové oděvy vel. 146 - 182
- maskáčové batohy, mošny
- maskáčová látka

KDE : v areálu letního kina dne 1. května
v době od 9⁰⁰-14⁰⁰ hod.

V rámci lidové veselice bude předvedena
sportovní lukostřelba. Své schopnosti mohou
zkusit i zájemci z řad návštěvníků.

P 0035

Okresní pedagogická psychologická
poradna v Přerově obsadí místo psy-
chologa pro region Hranic a okolí na
pracovišti ZŠ Šromotovo nám. ,
Hranice.

Předpokládáný nástup od 1.9.1992.

Požadavky:

vysokoškolské vzdělání příslušného
směru.

Žádosti o přijetí a informace - ředitel-
ství ZŠ, Šromotovo nám. 6, Hranice

P 0036

FIRMA CLEAN

ČISTĚNÍ KOBERCŮ, ČALOUNĚNÍ
A MYTÍ OKEN

M.VALENTA
TEL.: 3636

J.NOVÁK
1.máje 1723

H R A N I C E

P 0037

VODOINSTALAČNÍ PRÁCE

provádíme pro soukromníky i organizace
z plastového i pozinkového potrubí.

Pavel HODOUSEK

751 21 PROSENICE 133

vzkazy na tel. 0642/4502

P 0038

KINO "SVĚT" HRANICE I

Od pátku 24. dubna do pondělí 27. dubna
SMRTONOSNÁ PAST II.

Letiště nepřijímá, pohonné hmoty docházejí.
Zbývá 58 minut života. V hlavní roli akčního
thrilleru opět Bruce Willis.
Film USA. nepřístupno do 15 let

Od úterý 28. dubna do čtvrtku 30. dubna
KOMANDO

Arnold Schwarzenegger v roli chladnokrevného
elitního bojovníka a citlivého otce.
Film USA. mládeži přístupno

V sobotu 25. dubna v 15,00 hod. - pro děti
MAHULENA ZLATÁ PANNA
Klasická filmová pohádka.

V neděli 26. dubna ve 14,30 hod. - pro mládež
ZLATÉ DÍTĚ

Zázračný potomek velkého Budhy v zajetí ďábel-
ských mocností. Eddie Murphy v hlavní roli
fantastické komedie.
Film USA.

Ve středu 29. dubna ve 13,30 hod. - pro školní
družiny

MALÝ VELKÝ HOKEJISTA

Příběh o jednom velkém splněném snu.
Český film.

Cestovní kancelář města Olomouce

AKVILA

Olomoucká informační služba, Horní náměstí,
podloubí radnice, vedle orloje. 771 27 Olomouc,
tel. 260 51, 245 47, fax: 226 31

N A B Í Z Í

pobytové zájezdy v atraktivním letovisku

Neos Marmaras v Řecku

od 30.5.1992 do 13.10.1992

v deseti a dvanáctidenních turnusech.

Cena již od 2.330,-Kčs na osobu,
ubytování v apartmá.

Blíže informace podá a přihlášky přijímá
knihkupectví HONZÍK,

Jiráskova 429, Hranice.

P 0039

MIMOŘÁDNÁ NABÍDKA ANTIALERGICKÝCH POLŠTÁŘŮ

70 x 90 za 195,- Kčs
velice měkká a příjemná výplň
vhodná pro všechny
TEXTIL STRUHLOVSKO
Otevřeno PO-PÁ 8-12 a 13-17 hodin

P 0041

TERASA HRANICE KAREL SAMOBYL

oznamuje znovuotevření
čistírny a prádelny
v Hranicích v areálu chemické čistírny v
Plynárenské ulici č. 139
Zajišťujeme tyto služby: praní, man-
dlování, čištění šatstva, kožešin,
výrobků z kůže i čištění kobereců.
Dodací lhůty dle dohody. Otevřeno:
Po-Pá 8 až 16 hod.

P 0042

VYLEPENÍ PLAKÁTŮ
V HRANICÍCH
nabízí

PLAKÁTOVACÍ SLUŽBA

Drahomír OPRAVIL

ŠROMOTOVO NÁM. 3/778

753 01 HRANICE

V období předvolební kampaně
politickým stranám a hnutím
přednostně.

Objednávky písemně, informace
na telefonu se záznamníkem

0642/3210.

P 0040

Podepsané články nemusí vyjadřovat názory redakce.

Týdeník PŘEHLED - reg. zn. Sm 101, adresa redakce: Hranice, Školní náměstí 1, tel.:2529.

PŘEHLED III. ročník č. 16 připravili: Tatiana Barcuchová, Ilona Bartošová, Oli V. Helcl, Bohumil Honzík,

Libuše Hrabová, Marie Hudcová, Jiří Krumník a Bedřich Novák.

Inzeráty upravilo STUDIO 2 H - Hranice.